

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ పంచమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచమః సర్గః ॥

దశరథపాలితాయా అయోధ్యాయా ఉత్కర్షస్య వర్ణనం

సర్వా పూర్వమియం యేషామాసీత్ కృత్స్నా వసుంధరా ।
ప్రజాపతిముపాదాయ నృపాణాం జయశాలినాం ॥ 1.5.1 ॥

యేషాం స సగరో నామ సాగరో యేన ఖానితః ।
షష్టిపుత్రసహస్రాణి యం యాంతం పర్యవారయన్ ॥ 1.5.2 ॥

ఇక్ష్వాకూణామిదం తేషాం రాజ్ఞాం వంశే మహాత్మనాం ।
మహదుత్పన్నమాఖ్యానం రామాయణమితి శ్రుతం ॥ 1.5.3 ॥

తదిదం వర్తయిష్యావః సర్వం నిఖిలమాదితః ।
ధర్మకామార్థసహితం శ్రోతవ్యమనసూయతా ॥ 1.5.4 ॥

కోశలో నామ ముదితః స్ఫీతో జనపదో మహాన్ ।
నివిష్టః సరయాతీరే ప్రభూతధనధాన్యవాన్ ॥ 1.5.5 ॥

అయోధ్యా నామ నగరీ తత్రాసీల్లోకవిశ్రుతా ।
మనునా మానవేంద్రేణ యా పురీ నిర్మితా స్వయం ॥ 1.5.6 ॥

ఆయతా దశ చ ద్వే చ యోజనాని మహాపురీ ।
శ్రీమతీ త్రీణి విస్తీర్ణా సువిభక్తమహాపథా ॥ 1.5.7 ॥

రాజమార్గేణ మహతా సువిభక్తేన శోభితా |
ముక్తపుష్పావకీర్ణేన జలసిక్తేన నిత్యశః || 1.5.8 ||

తాం తు రాజా దశరథో మహారాష్ట్రవివర్ధనః |
పురీమావాసయామాస దివి దేవపతిర్యథా || 1.5.9 ||

కపాటతోరణవతీం సువిభక్తాంతరాపణాం |
సర్వయంత్రాయుధవతీముషితాం సర్వశిల్పిభిః || 1.5.10 ||

సూతమాగధసంబాధాం శ్రీమతీమతులప్రభాం |
ఉచ్ఛాట్టాలధ్వజవతీం శతఘ్నీశతసంకులాం || 1.5.11 ||

వధూనాటకసంఘైశ్చ సంయుక్తాం సర్వతః పురీం |
ఉద్యానామ్రవణోపేతాం మహతీం సాలమేఖలాం || 1.5.12 ||

దుర్గగంభీరపరిఖాం దుర్గామన్యైర్దురాసదాం |
వాజివారణసంపూర్ణాం గోభీరుష్టైః ఖరైస్తథా || 1.5.13 ||

సామంతరాజసంఘైశ్చ బలికర్మభిరావృతాం |
నానాదేశనివాసైశ్చ వణిగ్భీరుపశోభితాం || 1.5.14 ||

ప్రాసాదై రత్నవికృతైః పర్వతైరివ శోభితాం |
కూటాగారైశ్చ సంపూర్ణామింద్రస్యేవామరావతీం || 1.5.15 ||

చిత్రామష్టాపదాకారాం వరనారీగణాయుతాం |
సర్వరత్నసమాకీర్ణాం విమానగృహశోభితాం || 1.5.16 ||

గృహగాఢామవిచ్ఛిద్రాం సమభూమౌ నివేశితాం |
శాలితండులసంపూర్ణామిక్షుకాండరసోదకాం || 1.5.17 ||

దుందుభీభిర్మృదంగైశ్చ వీణాభిః పణవైస్తథా |
నాదితాం భృశమత్యర్థం పృథివ్యాం తామనుత్తమాం || 1.5.18 ||

విమానమివ సిద్ధానాం తపసాధిగతం దివి |
సునివేశితవేశ్మాంతాం నరోత్తమసమావృతాం || 1.5.19 ||

యే చ బాణైర్న విధ్యంతి వివిక్తమపరాపరం |
శబ్దవేధ్యం చ వితతం లఘుహస్తా విశారదాః || 1.5.20 ||

సింహవ్యాఘ్రవరాహాణాం మత్తానాం నదతాం వనే |
హంతారో నిశితైః శస్త్రైర్బలాద్ బాహుబలైరపి || 1.5.21 ||

తాదృశానాం సహస్రైస్తామభిపూర్ణాం మహారథైః |
పురీమావాసయామాస రాజా దశరథస్తదా || 1.5.22 ||

తామగ్నిమద్భిర్గుణవద్భిరావృతాం
ద్విజోత్తమైర్వేదషడంగపారగైః |
సహస్రదైః సత్యరత్నైర్మహాత్మభిః
మహర్షికల్పైర్పిభిశ్చ కేవలైః || 1.5.23 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే పంచమః సర్గః ||